

Seria: Profesorki Super-Babki
Nr odcinka: 206
Podseria: wykładowczynie WWP

Dr Zofia DASZYŃSKA-GOLIŃSKA

docent na Uniwersytecie Humbolta, profesor w Warszawie

=====

Polecana/Omawiana publikacje:

[1] <https://rcin.org.pl/dlibra/doccontent?id=49391>; (on-line):

DR ZOFJA DASZYŃSKA-GOLIŃSKA. Pionierka wiedzy gospodarczo-społecznej w Polsce. Kraków 1932.

[2] file:///C:/Users/Stan/Downloads/Wlodarczyk_Zachorowska-Mazurkiewicz_Zofia_Daszynska-Golinska.pdf; (on-line, po angielsku).

[3] Leszko Miastowski: Sylwetki Łódzkich Uczonych, WUŁ, Łódź 1995.

=====

Bohaterką odcinka jest Pani Profesor¹ **Zofia Emilia Daszyńska-Golińska**² *de domo* Poznańska.

Jak zwykle w naszej serii, można zadać pytanie – czy jest to osoba znana? Czy znane są Jej uczelnie, publikacje, działalność???? Nasza Heroina urodziła się 6 sierpnia 1866r. w Warszawie, a zmarła 11 lutego 1934 tamże [3]. Przeżyła dwie wojny światowe. Urodziła się **3 lata po wybuchu Powstania Styczniowego**³, jest zatem z innej epoki. Była polska ekonomistką, socjolożką, działaczką społeczną i polityczną, **senatorem drugiej kadencji w II Rzeczypospolitej (27.03.1928–30.08.1930)** i feministką, w ówczesnym znaczeniu tego słowa.

Pochodziła z rodziny ziemiańskiej/ /inteligentkiej – choć ojciec był ‘tylko’ administratorem dóbr. Mama, Aniela z Puternickich, była córką lekarza z Warszawy.

---

¹ Profesor Wolnej Wszechnicy Polskiej, która jest omawiana m.in. w odcinku nr 181.

² <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/3890785.html>; dane z encyklopedii.

<https://www.krakow.pl/instcbi/255901,inst,87906,2661,instcbi.html>; na portalu KRAKÓW

³ https://pl.wikipedia.org/wiki/Powstanie_styczniowe; o powstaniu z ZABORZE ROSYJSKIM – 1863-1964.

Ojciec z wykształcenia był agronomek, w dyplomie Szkoły Wyższej na Marymoncie, w Warszawie. Siostra Wanda - była śpiewaczką, aktorką - wyszła za mąż za profesora Karola Nittmana – dyrektora szkół średnich. Po pewnym czasie przestała pracować... Bohaterka miała zatem wokół siebie ludzi mądrych, aktywnych, pracowitych – taka też została i ONA.

Polecane są trzy publikacje [3] to książka papierowa, według nazewnictwa serii typu „składanka”, gdzie sylwetka Bohaterki przedstawiona jest na stronach 18-19, a łącznie postaci jest ponad 100! Jako główne/podstawowe źródło będzie ona wykorzystana w odc. 245. Pozycje [1,2] to pliki internetowe. Esej pisany jest w oparciu o [1], a artykuł naukowy [2] jest także polecany, jest długi, po angielsku. To dość rzadkie w naszej serii, aby opierać treść eseju o publikację elektroniczną. Jest to scan autobiografii Bohaterki – każdy może go wyklikać i ściągnąć plik pdf do swoich zasobów.

Fakt najistotniejszy („przełomowy” [1], str. 8) w życiu Bohaterki, z punktu widzenia Jej kariery akademickiej, jest następujący: wyjechała z Polski na studia do Szwajcarii. **Ukończyła ekonomię na Uniwersytecie Zuryskim, gdzie jako pierwszej kobiecie pozwolono jej obronić doktorat w 1891r.** [*Die Bevölkerung von Zürich im XVII Jahrhundert*, wydano drukiem, Berno 1891]. **Potem przez rok studiowała we Wiedniu.** Uczyła się indywidualnie pod kierunkiem profesora Karla Theodora Inama von Sternegg⁴, światowej sławy statystyka, ekonomisty i historyka. Znała więc język niemiecki w stopniu doskonałym.

Po powrocie do kraju w latach 1892–1894 wykładała na tzw. Uniwersytecie Latającym w Warszawie⁵, który był prawzorem Wolnej Wszechnicy Polskiej. Wydalona z granic imperium rosyjskiego za udział w manifestacji ku czci Jana Kilińskiego, wyjechała w 1894r. na krótko do Niemiec i **pracowała na Uniwersytecie Humboldta (wtedy o innej nazwie) w Berlinie, gdzie w 1896 roku uzyskała tytuł docenta!!!!** Po uzyskaniu docentury w 1896 roku przez trzy semestry prowadziła wykłady z ekonomii politycznej i **statystyki**. Podczas pobytu w Berlinie zaangażowała się w działalność ruchu emancypacji kobiet wspólnie z Helen

⁴ <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/Inama-Sternegg-Karl-Theodor;3914453.html>; hasło w encyklopedii

⁵ <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/Uniwersytet-Latajacy;4011964.html>; informacja.

Stöcker⁶, Klarą Zetkin⁷, Wilhelmine'ą Cauer⁸ oraz Lily Braun⁹. **Warto kliknąć** na odwołania, które czytał eseista – generalnie kobiety wybitne.

Seria skupia się na pracy naukowej, a to jest inny nurt Jej życia – ciekawy, podobnie jak działalność polityczna, ale one nie będą szeroko analizowane.

Eseista zna się (prawie) na wszystkim. **Jego** doktorat dotyczył wyznaczania rozkładów trwałości zmęczeniowej elementów konstrukcyjnych. Rozkład zmiennej losowej to pojęcie statystyczne. Przeprowadzono wiele testów statystycznych. Potem eseista prowadził wykłady i ćwiczenia ze statystyki. Można przewidywać wyniki wyborów, ale tzw. próbka musi być losowa. Gdy chodzi o Polskę, nie można przepytąć tylko ludności Leningradu, bo wynik będzie niereprezentatywny dla wszystkich naszych rodaków. Warto rozumieć statystykę.

Wróciła do Polski, nie dokończyła procedury habilitacyjnej w Krakowie, na UJ [3] (str. 18), sama pisze iż oceniono Jej dorobek publikacyjny jako/iż: „nie zaznaczył się wybitnie w nauce europejskiej” [1] str. 12. Ona dodaje jednak iż „uwzględniono” Jej lewicową postawę. Syn był wojskowym, była PATRIOTKĄ...

Natomiast w Warszawie w II Rzeczypospolitej powstał Uniwersytet prywatny w 1918r., początkowo jego status był niejasny. W końcu władze odrodzonej Polski uznały akademickość tej Uczelni oraz równoważność stopni i dyplomów, z pozostałym systemem szkolnictwa wyższego w Polsce. **Ona została profesorem właśnie w tymże prywatnym uniwersytecie w Warszawie tj. Wolnej Wszechnicy Polskiej (WWP).**

Powtórzmy, nasza HEROINA w 1919r. roku otrzymała posadę profesora w Wolnej Wszechnicy Polskiej, gdzie wykładała ekonomię społeczną i historię doktryn ekonomicznych, a następnie ochronę pracy. Przeniosła się zatem do Warszawy na stałe. Prowadziła też własne seminarium z ekonomii i wykłady monograficzne.

---

⁶ https://en.wikipedia.org/wiki/Helene_St%C3%B6cker; o działaczce.

⁷ https://pl.wikipedia.org/wiki/Clara_Zetkin; o działaczce, zmarła w ZSRR.

⁸ https://pl.wikipedia.org/wiki/Minna_Cauer; o działaczce.

⁹ https://pl.wikipedia.org/wiki/Lily_Braun; o działaczce.

W 1925 roku została zatrudniona w tejże Wolnej Wszechnicy Polskiej w jednostce o nazwie Studium Pracy Społeczno-Oświatowej, a kilka lat później na Wydziale Nauk Politycznych i Społecznych, gdzie pracowała do 1934 roku.

Jej pierwszym mężem był, poznany **na studiach w Zurychu**, Feliks Daszyński (1863–1890) publicysta i działacz socjalistyczny, brat Ignacego Daszyńskiego. Drugi raz wyszła za mąż w 1896r. za Stanisława Golińskiego (1868–1931), z którym miała syna **Jana** (1894–1967)¹⁰, **kapitana artylerii Wojska Polskiego**, był już wcześniej wojskowym w legionach, w wojsku Austrii (?) skoro wysłano go na Węgry. Po wojnach został architektem oraz artystą-rzeźbiarzem. JEJ syn to wielki człowiek, wielki patriota.

Ona umarła 3 lata po śmierci męża w wieku 74 lat!! Mąż dr Stanisław Goliński był uczonym, botanikiem i ogrodnikiem. Jak pisze przez 20 lat 1898-1918 mieszkali w KRAKOWIE. Tutaj pracowała m.in. jako prelegentka Uniwersytetu Ludowego im. Adama Mickiewicza¹¹ (wspomniany w odc. 166).

Z Wikipedii o bracie pierwszego męża: << **Ignacy Ewaryst Daszyński (brat JEJ męża)**, pseudonim „Daszek”, „Żegota”, „Ignis” (ur. 26 października 1866 w Zbarażu, zm. 31 października 1936 w **Bystrej Śląskiej**¹²) – polski polityk socjalistyczny, współzałożyciel i lider Polskiej Partii Socjalno-Demokratycznej (1890–1919), działacz niepodległościowy, **premier rządu lubelskiego (1918)**¹³, który lojalnie się rozwiązał i oddał całą władzę PIŁSUDZKIEMU. Był też wicepremierem w Rządzie Obrony Narodowej (1920–1921), wieloletnim członkiem i przewodniczącym Rady Naczelnej Polskiej Partii Socjalistycznej, inicjatorem i przewodniczącym Zarządu Głównego Towarzystwa Uniwersytetu Robotniczego (1923–1936), marszałkiem Sejmu (1928–1930) >>.

Publikacja [1] ma 36 stron. Wydano ją w serii o wybitnych Polkach. Zaczyna się Przedmową, a kończy spisem publikacji obejmującym **66 pozycji**: artykułów

¹⁰ [https://pl.wikipedia.org/wiki/Jan_Goli%C5%84ski_\(1894%E2%80%931967\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Jan_Goli%C5%84ski_(1894%E2%80%931967)); o synu Bohaterki. Wspaniała postać, ktoś wybitny <<**W czasie kampanii wrześniowej 1939 dostał się do niemieckiej niewoli¹⁷. Przebywał kolejno w Oflagu IX B Weilburg, Oflagu XI A Osterode i Oflagu II C Woldenberg (od 31 lipca 1940)>>.**

¹¹ https://pl.wikipedia.org/wiki/Uniwersytet_ludowy; ogólnie o idei takiej instytucji.

<https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/Uniwersytet-Ludowy-im-A-Mickiewicza;3991429.html>; hasło w Encyklopedii

¹² BYSTRA ŚLĄSKA to tuż koło Bielska-Białej; <<Ignacy Daszyński zmarł 31 października 1936 r. w Bystrej. Ciało zostało przewiezione do Krakowa, gdzie odbył się pogrzeb, który przekształcił się w wielką manifestację robotników.>>

<http://www.bystra.pl/kultura/bystra-i-znani-ludzie/>; portal gminy BYSTRA.

¹³ https://pl.wikipedia.org/wiki/Rz%C4%85d_Ignacego_Daszy%C5%84skiego; interesujące dane z historii Polski

naukowych i publicystycznych, książek, broszur popularnych, **przekładów** oraz innych (Varia). Nasza Heroina informuje iż do szkół średnich uczęszczała w Warszawie i Lublinie. Językiem obowiązującym był rosyjski, przyznaje iż znała go perfekcyjnie, ale akcent zdradzał Jej pochodzenie. Szkołę ukończyła ze Złotym Medalem!! Warto znać języki obce – to stały element życiorysów naszych Heroin, kto przeczyta z 10 odcinków, być może dostanie impulsu, aby dalej intensywnie się uczyć, aby zapisać się na kolejny kurs. Dalej mamy uwagi o studiach w Zurichu (Zurychu) – przecież tam (na Uczelniach) mówi się po niemiecku, że go znała jest oczywistą oczywistością. Pierwsza Jej uniwersytecka rozprawka o rolnictwie w Niemczech ukazała się drukiem w Polsce! Studiowało tam równocześnie wielu Polaków, razem spędzali czas, między innymi na górskich wycieczkach. Eseista był w Zurichu na konferencji naukowej GAMM w 2001 roku. Odbывała się częściowo w historycznym gmachu ETH na zboczu górskim (ETH to skrót nazwy Politechniki w tym mieście)¹⁴. Uniwersytet jest tuż obok. Na ulicach, w sklepach niektórzy ludzie mówią jakimś lokalnym dialektem niemieckiego, nie da się zrozumieć – mimo iż eseista uczył się niemieckiego w szkołach 7,5 roku, a potem na kursach dalszych 7 lat i bywał w Niemczech około 20 razy w życiu.

Jak wiemy tam wyszła za męża, a mąż zmarł po 2 latach małżeństwa. Jak miło i ciepło go wspomina – samemu trzeba przeczytać [1]. Pojechała do Wiednia, ale tam jeszcze kobiet na Uniwersytet nie przyjmowano, więc studiowała indywidualnie, jako wolontariusz. Dalej był Berlin, jak pisze mimo iż dostała pracę, też dalej studiowała!! Profesorowie z którymi współpracowała to Adolf Wagner¹⁵ oraz Georg Simmel¹⁶. Ówczasie znani i wybitni.

Jak pisze „miała szczęście przybyć do Warszawy, na kilka dni przez rozbrojeniem przez Piłsudskiego oddziałów wojska niemieckiego”. Od listopada 1918 do 1 lipca 1921r. była starszą referentką w Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej - ze stopniem doktora, ze znajomością perfekcyjną co najmniej dwóch języków obcych.

¹⁴ <https://ethz.ch/de.html>; strona po niemiecku.
https://en.wikipedia.org/wiki/ETH_Zurich; z Wikipedii
German: *Eidgenössische Technische Hochschule Zürich*).

¹⁵ https://pl.wikipedia.org/wiki/Adolph_Wagner; o profesorze, pisownia imienia ADOLPH.

¹⁶ https://pl.wikipedia.org/wiki/Georg_Simmel; w oryginale jest błąd literowy – ktoś źle złożył tekst.

Cytat z [1]:

Za temat studjów wybrałam nauki społeczne, z głównym przedmiotem ekonomją polityczną. Przyczyną wyboru było zainteresowanie krzywdą i nędzą ludzką, oraz socjalizmem, który wydawał mi się kluczem do rozwiązania zagadki dzisiejszych krzywd i nierówności społecznych. Zbyt mechaniczny i materialistyczny sposób pojmowania zagadnień społecznych, zachwiał moją wiarę w socjalizm. Widzę, że postęp odbywa się powolnymi etapami i że ściśle jest złączony z moralnym poziomem społeczeństwa i dla tego jestem politykiem społecznym, a nie socjalistką. Stale jednak zajmują mnie zagadnienia związane z człowiekiem, a głównie z człowiekiem pracy.

Biografia jest oczywiście pisana w pierwszej osobie. Jest niezwykle pięknie po polsku napisana, choć oczywiście z zasadami pisowni (ortografii) z 1932 roku. Coś porywającego, uroczego – warto kliknąć i poczytać to tylko 36 stron.

Relacjonuje iż jako parlamentarzystka napisała DWA PROJEKTY USTAW m.in. „O ochronie pracy kobiet i młodocianych”.

Dlaczego znalazła się w książce [3]? Bo Wolna Wszechnica Polska założyła swoją filię w Łodzi, a Ona dojeżdżała tam na wykłady i seminaria.

Inny cytat [1]:

1) Z większym niż ktokolwiek z ekonomistów polskich naciskiem zwróciłam uwagę na znaczenie zjawisk demograficznych*) w ewolucji społeczeństwa. Już w rozprawie o ludności Zürichu cyfrowo dowiodłam, że ruch ludności w wiekach dawnych miał inny typ niż dzisiejszy: wyższe stopy urodzeń i zgonów — dawniej przyrost może był ten sam, albo i niższy.

Pierwsza, bo już w Ekonomji w 1898 r., wykazywałam obniżającą się liczbę urodzeń, co staje się jednym z najwybitniejszych zjawisk naszego stulecia.

Sama omawia swój dorobek publikacyjny – pokazując jego oryginalność oraz nowatorskie ujęcia. Ona robiła analizy danych statystycznych, to nie są zmyślenia, to się Jej „nie wydawało” – to metodycznie analizowane prawdziwe dane.

W Ekonomji stoję najbliżej szkoły historycznej.

W poglądach politycznych jestem za interwencjonizmem*) państwa i uważam, że w tej chwili dla Polski stoi państwo ponad wszystkim.

W kwestji społecznej uznaję ewolucjonizm i konieczność reform społecznych, łącznie z oświatą.

No cóż dziś mamy zastępy innych Parlamentarzystek, w y b r a n y c h przez grupy obywateli, którzy zapewne nie czytały naszej serii. Jest czymś absolutnie porażającym jak aktualne są Jej poglądy i opinie dzisiaj tj. w marcu 2023 roku!!!

O Polsce pisała następująco [1]:

Moje stanowisko wobec Polski. Najważniejszym dziś zadaniem Polski jest utrzymanie, utrwalenie, wzmocnienie państwa. W imię tego celu poświęcić trzeba niejedną sympatję, a nawet częściowo i przekonania o wartości demokracji i swobody.

Ostatni cytat [1]:

Mój stosunek do religji. Nie jestem naturą religijną, ale szanuję każde szczerze przekonanie i wiarę. Wolę ludzi pobożnych, bo mają oni coś po za sobą przed czem się korzą i dla czego chcą się poświęcić, niż sobków zadowolonych i butnych. Religijność, przy niskim poziomie naszej kultury i cywilizacji, jest koniecznym hamulcem. Religijność jest wreszcie tak u nas powszechną i szanowaną, że zapewnia i tłumaczy przodujący wpływ duchowieństwa.

No cóż, obserwujemy brak szacunku dla wiary w ojczyźnie naszej (marzec 2023), ale być może – niektórzy nie wyklikali autobiografii ZOFII DASZYŃSKIEJ-GOLIŃSKIEJ.

Feliks Daszyński ps. *Śluz* (ur. 1863 w Zbarażu, zm. 9 kwietnia 1890 w Merano) – galicyjski działacz socjalistyczny i lewicowy publicysta.

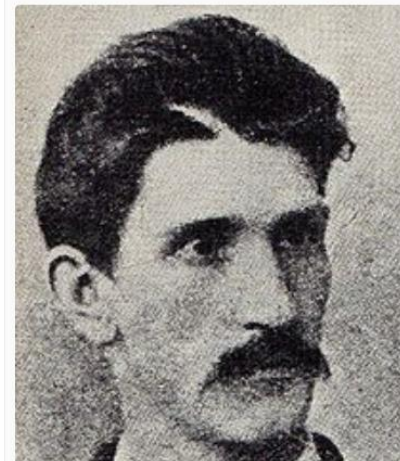
Życiorys

Urodził się w 1863 w Zbarażu, w rodzinie Ferdynanda Daszyńskiego (1816–1875) i Kamili Mierzeńskiej h. Leliwa (1834–1895). Był bratem Tomasza (1859–1927), Piotra (ur. 1862), Zofii po mężu Baranieckiej (1871–1893) oraz Ignacego Ewarysta^[1], premiera i marszałka Sejmu II RP.

Publikował swe artykuły m.in. w *Przedświcie* i *Walce klas*.

W 1888 w Zurychu ożenił się z poznaną na studiach Zofią z Poznańskich, późniejszą senator II RP.

Feliks Daszyński
Śluz

Informacja o pierwszym mężu Bohaterki

([https://www.wikiwand.com/pl/Feliks_Daszy%C5%84ski_\(dzia%C5%82acz_socjalistyczny\)](https://www.wikiwand.com/pl/Feliks_Daszy%C5%84ski_(dzia%C5%82acz_socjalistyczny)))

Wydaje się iż, postać Bohaterki nie jest powszechnie znana, nie były znane polskie przedwojenne parlamentarzystki – trochę nadrobiono zaległości – patrz odcinki 51 oraz 52 naszej serii – gdzie omawiane są źródłowe PUBLIKACJE.

Nie jest znana sprawa szkolnictwa wyższego w Szwajcarii w XIX wieku, gdy ktoś zapozna się z innymi esejami np. 52, czy 244 – to można wywnioskować iż studia kończono doktoratem, zamiast magisterium. Czy tak było z reguły, czy tylko najwybitniejsi studenci tak mogli? Z opisów wynika iż były to prace nowatorskie, poprzedzone badaniami i kwerendami, z wyrafinowaną analizą statystyczną lub inną w zależności od dysertacji. To jest TEMAT na doktorat – analiza systemu studiów oraz dyplomowania w Szwajcarii na przełomie wieku XIX i XX.

Generalnie eseista jest zafascynowany tą postacią, warto Ją przypomnieć. Wystarczy jedno kliknięcie, aby sięgnąć do oryginału [1].

DODATEK

The screenshot shows a web browser window displaying the search results for 'jarosław kapsa' on the 'Katalog Bibliotek Uniwersytetu Śląskiego i Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach' website. The search results are filtered by 'Biblioteka Nauk o Ziemi'. The first result is 'Jej opowieści : rzecz o równouprawnieniu kobiet / Jarosław Kapsa', published in 2018 by 'Częstochowa : Towarzystwo Galeria Literacka'. The second result is 'Rodzina, wspólnota lokalna, ojczyzna / z Tadeuszem Wroną rozmawia Jarosław Kapsa'. The page includes filters for 'Autor' (Kapsa, Jarosław (1958-), Wrona, Tadeusz (1951-)) and 'Temat' (Częstochowa (Polska ; region) 1990 publicystyka, etc.).

Kopia recenzji:

<< Książka bezpośrednio odnosi się do 100 rocznicy przyznania praw wyborczych kobietom. Przyjęta forma, określona tytułem "Jej opowieści", oddaje w pierwszym rzędzie głos bohaterkom historii: obszernie cytowane są teksty programowe i wspomnieniowe aktywistek ruchu feministycznego tworzącego się na przełomie XIX i XX w. Opowieści dotyczą przede wszystkim środowiska tworzącego Związek Równouprawnienia Kobiet, a później Ligę Kobiet Pogotowia Wojennego, nie brak jednak odniesień do aktywności pań związanych z innymi środowiskami politycznymi. Pierwoplanowymi bohaterkami są: Paulina Kuczalska-Reischmit, Maria Dulębianka, Kazimiera Bujwidowa, **Zofia Daszyńska-Golińska**, Justyna Budzińska-Tylicka, **Zofia Moraczewska**, **Gabriela Balicka** (w innych odcinkach naszej serii).

Książka próbuje odpowiedzieć na pytanie, czy walka o prawa wyborcze kobiet była wartością samoistną, czy też owe prawa miały umożliwić realizację programu określanego jako "kwestia kobieca", obejmującego m.in. zrównanie uprawnień kobiet i mężczyzn w dostępie do edukacji wyższej i zawodowej, ochronę pracy kobiet, ochronę macierzyństwa są także równoprawność w zapisach prawa cywilnego. Analizując aktywność pierwszych 8 kobiet w Sejmie Ustawodawczym można zauważyć podejmowane próby realizowania owego programu kobiecego; ponad podziałami politycznymi, wspólny w tych sprawach był głos Moraczewskiej z PPS, Balickiej z ZLN czy Kosmowskiej z PSL "Wyzwolenie".>>

LINKI i PUBLIKACJE

https://rcin.org.pl/Content/49391/WA004_14791_U47515_Daszyńska-Pionierka_cb_o.pdf; tekst do zapoznania się.

[https://pl.wikisource.org/wiki/Przed jutrem_\(Daszy%C5%84ska-Goli%C5%84ska\)/III](https://pl.wikisource.org/wiki/Przed jutrem_(Daszy%C5%84ska-Goli%C5%84ska)/III); o Heroinie.

<https://journals.openedition.org/oeconomia/13646#tocto1n1>; informacje po angielsku.

<https://wolnelektury.pl/media/book/pdf/walewska-kobieta-polska-w-nauce.pdf>; **//ciekawy artykuł naukowy np. dane o liczbie studentek w międzywojniu!!!**

https://bg.uek.krakow.pl/biblioteka/biuletyn/artykuly.php?Strona=Art&Wybor=35&Art=a_Zofia_Daszyńska; NA POTALU UEK w Krakowie, jest link do spisu JEJ publikacji.

DODATKOWO

<https://bazhum.muzhp.pl/media/files/Kwartalnik Historii Nauki i Techniki/Kwartalnik Historii Nauki i Techniki-r1992-t37-n3/Kwartalnik Historii Nauki i Techniki-r1992-t37-n3-s101-110/Kwartalnik Historii Nauki i Techniki-r1992-t37-n3-s101-110.pdf>; informacje o doktoracie Marie Curie-Skłodowskiej.

The screenshot shows a web browser window displaying a search result from the 'Katalog Bibliotek Uniwersytetu Śląskiego i Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach'. The search query is 'integro.ciniba.edu.pl/integro/191800890320/biegeleisen-leon-wladyslaw/zofia-daszyńska-golińska-jako-ekonomistka?bibFilter=19'. The search results show 1 item, with the first result selected. The details of the selected item are as follows:

Tytuł pełny:	Zofia Daszyńska-Golińska jako ekonomistka / Leon Władysław Biegeleisen
Wariant tytułu:	Zofia Daszyńska-Golińska jako ekonomistka
Autorzy:	Biegeleisen, Leon Władysław (1885-1944)
Wydawca:	Warszawa : nakł. Bratniej Pomocy Studentów Wolnej Wszechnicy Polskiej, (Warszawa : Warszawskie Zakłady Graficzne)
Rok wydania:	1934
Opis fizyczny:	24 s. : il. ; 24 cm
Uwagi:	Odb.: Ekonomista t. 1
Temat:	Daszyńska-Golińska, Zofia (1866-1934). Ekonomia - Polska - 1900-1945. Ekonomistki.

Below the details, there is a small icon of a book labeled 'Książka'. At the bottom of the page, there is a blue notification box that reads: 'Anonimowy użytkownik nie może zamawiać i rezerwować dokumentów!'.

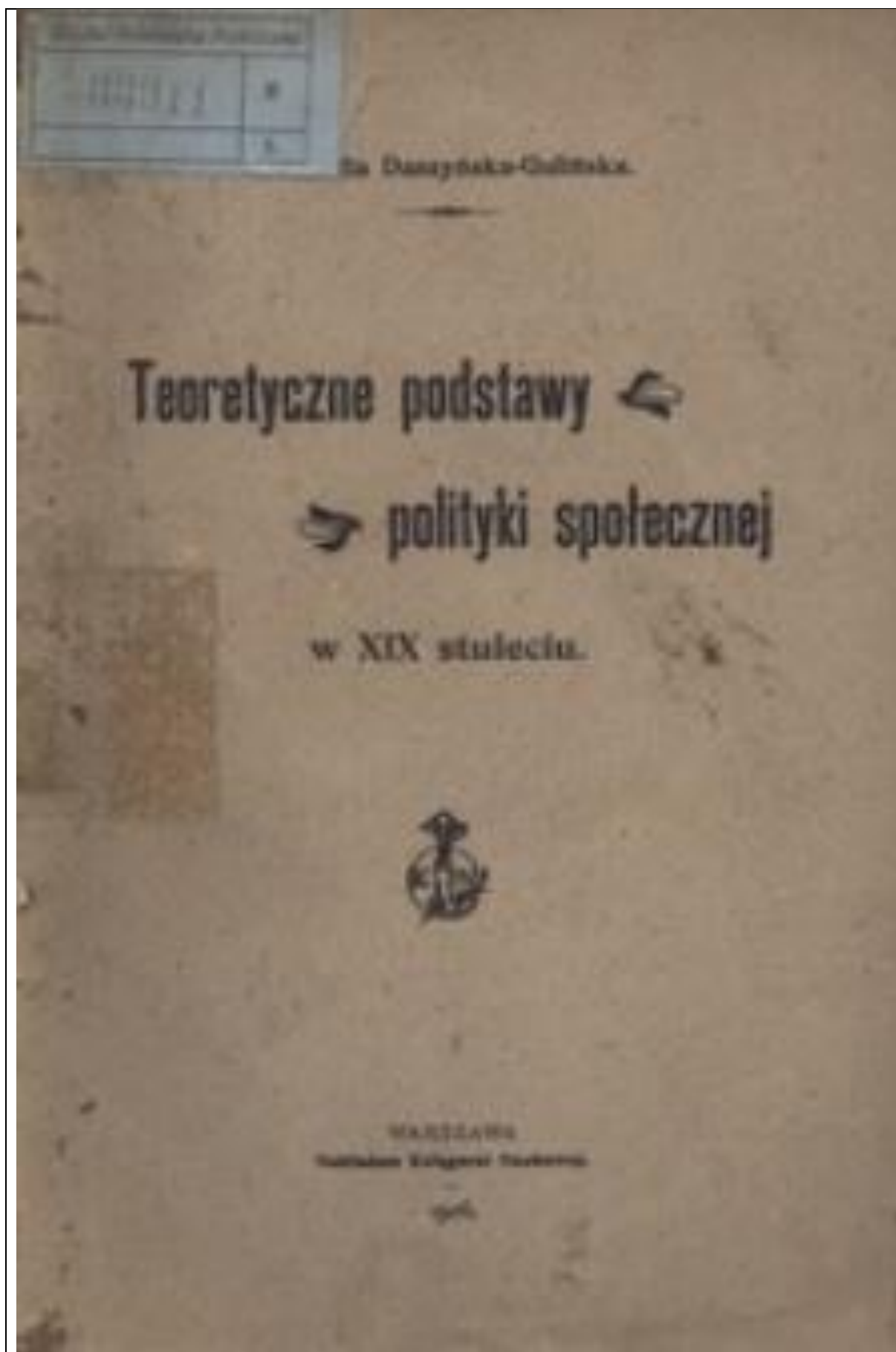
Zdjęcia przy okazji

Narodowe Archiwum Cyfrowe

Zdjęcia z NAC – Narodowego Archiwum Cyfrowego

Dr. ZOFJA DASZYŃSKA-GOLIŃSKA.

PRAWO WYBORCZE KOBIET

Nakładem Związku Polskich Stowarzyszeń Kobietych
w Warszawie

WARSZAWA _____ 1918.
DRUK ST. NIEMIRY SYNÓW, PLAC WARSZACKI 4.

Narodowe Archiwum Cyfrowe

Z Ignacym Daszyńskim – bratem męża.

Narodowe Archiwum Cyfrowe

Narodowe Archiwum Cyfrowe

Zofia Daszyńska-Golińska
- ekonomistka, profesor Wolnej Wszechnicy Polskiej. Fotografia
portretowa z profilu.

Narodowe Archiwum Cyfrowe

WYDAWNICTWO
STOWARZYSZENIA „SŁUŻBA OBYWATELSKA“.

ŻYCIORYSY ZASŁUŻONYCH KOBIET.

DR. ZOFJA DASZYŃSKA-GOLIŃSKA

PIONIERKA WIEDZY GOSPODARCZO-SPOŁECZNEJ W POLSCE.

NOTATKI AUTOBIOGRAFICZNE.

KRAKÓW 1932.

SKŁAD GŁÓWNY „DOM KSIĄŻKI POLSKIEJ“ W WARSZAWIE.

OMAWIANA KSIĄŻKA - okładka – całość do wyklikania

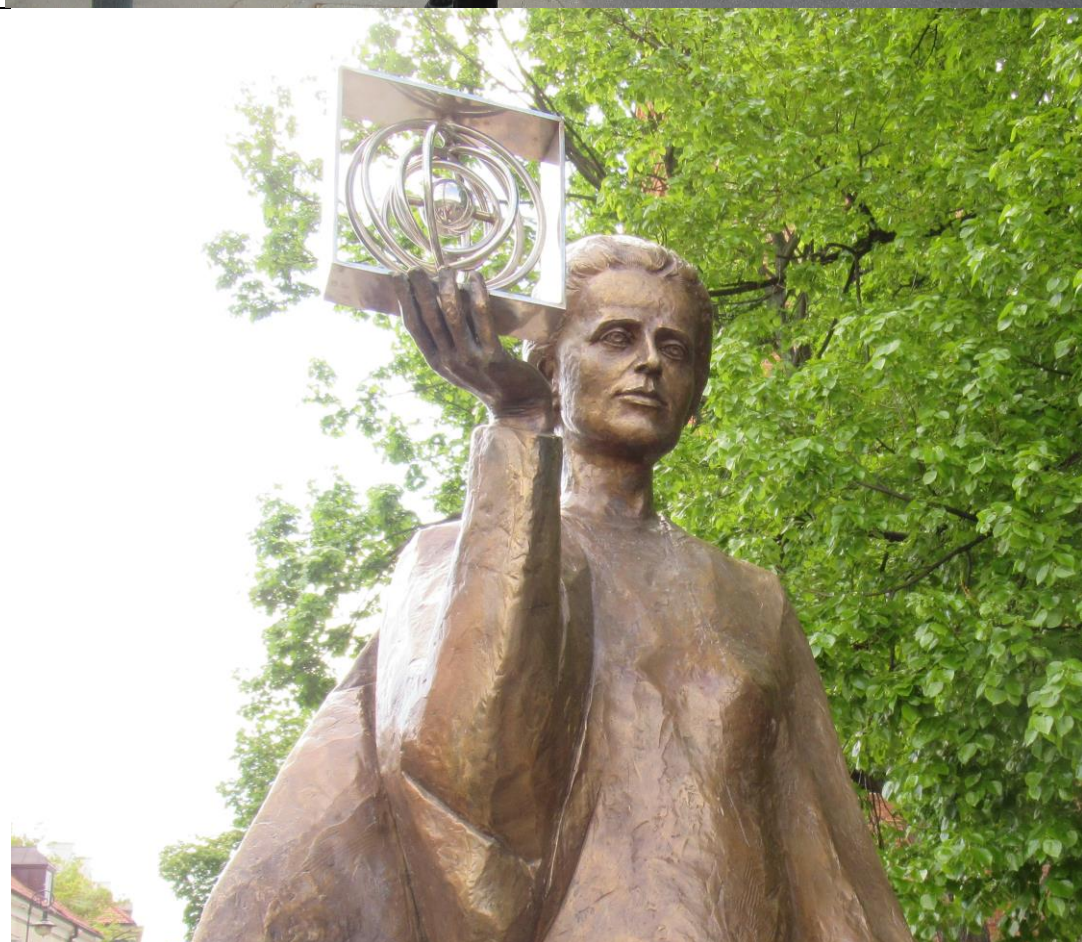
Narodowe Archiwum Cyfrowe

Uczestnicy uroczystości. Siedzą od lewej: delegat Departamentu Służby Zdrowia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Naczelnik Wydziału doktor J. Kowalczewski, **profesor Zofia Daszyńska-Golińska**, Tomasz Nocznicki, ksiądz profesor J. Ciemniowski, dyrektor szkoły K. Wolska, członkini Narodowej Organizacji Kobiet Z. Guerquin, członkini Towarzystwa Trzeźwości I. Chojnacka. Stoją doktor A. Kuropatwiński, prezes Polskiego Towarzystwa Walki z Alkoholizmem "Trzeźwość" Jan Szymański, doktor St. Skalski, posłanka Irena Kosmowska, prezes K. Kalinowski, prezes doktor H. Zajączkowski, senator Aleksander Iżycki, senator Wojciech Wiącek, inspektor Brauliński, inżynier Kukła, doktor St. Leszkiewicz.

Doktoraty: Maria – 1903, Zofia – 1891 (12 lat wcześniej)

Zdjęcia wykonał eseista Stan Zawiślak oraz NAC.

DODATEK SPECJALNY

//cytowane/kopiowane ze stron internetowych – słownika PWN

Uniwersytet Latający,

tajne kursy samokształceniowe dla kobiet organizowane od 1882/83 w Warszawie w domach prywatnych, 1885 przekształciły się w nielegalną szkołę wyższą, nazwaną Uniwersytet Latający; w latach 90. w zajęciach Uniwersytetu Latającego brała udział również młodzież męska studiująca w zrusyfikowanych uczelniach warsz.; gł. organizatorką szkoły była J. Szczawińska-Dawidowa; początkowo na U.L. dominowały nauki przyr., pod koniec wieku znacznie wzrosło zainteresowanie naukami społ.; wykładali m.in.: L. Krzywicki, W. Nałkowski, P. Chmielowski, J.W. Dawid, W. Smoleński, T. Korzon, Z. Heryng, A. Mahrburg, J. Nusbaum, A. Świętochowski; w roku akademickim 1905/06 Uniwersytet Latający przekształcił się w Towarzystwo Kursów Naukowych i rozpoczął jawną działalność.

Towarzystwo Kursów Naukowych,

prywatna szkoła wyższa, zał. 1905 (zalegalizowana 1906) w Warszawie, kontynuacja Uniwersytetu Latającego;

działająca 1905/06–18 w Warszawie; kontynuacja Uniwersytetu Latającego; pierwsza pol. uczelnia funkcjonująca jawnie w Warszawie po zamknięciu Szkoły Głównej (1869); wydziały: mat.-przyr., humanist., techn. i roln., a po odłączeniu roln. i przeniesieniu go do Muzeum Przemysłu i Rolnictwa — ogrodniczy i leśny; z czasem przy wydziale humanistycznym zorganizowano instytut pedagogiczny.

TKN prowadziło też kursy dokształcające (na poziomie średnim i wyższym); 1905–18 ok. 25 tys. słuchaczy, w tym **ponad 15 tys. kobiet**; wykładowcami byli wybitni pol. uczeni, m.in.: S. Dickstein, W. Sierpiński, J. Wierusz-Kowalski, J. Zawadzki, A. Kryński, S. Szober, L. Krzywicki, J.P. Dawid. W roku 1918 przekształcone w Wolną Wszechnicę Polską.

Wolna Wszechnica Polska

– prywatny Uniwersytet w Warszawie, działający w II Rzeczypospolitej. Eseista nie uczył się o tym w szkole. W serii mamy informacje o nim w odcinku 181 (także zdjęcia).